

ለጎ

አብ ብሄራዊ ክልላዊ ምንግስቲ ትግራይ

ቢሮ ትምህርቲ፣ ቢሮ ጥዕና፣ ቢሮ ጉዳይ ደቂ አነስትዮ

ግደ ወለዲ አብ ምምዕባል ቋንቋ

**ንመምህራን፣ ሰራሕተኛታት ትካላት ሓብሐብቲ ህፃናትን ወለድን ንምይይጥ ዝተዳለወ
ጥራዝ መሰልጠኒ**

2012 ዓ.ም

ተርጉምትን አስማዕማዕትን

1. አይተ አስመላሽ ባራኸ.
2. አይተ አሰገደ አሳሂል
3. አይተ ስዩም ሓገስ

ግደ ወለዲ ኣብ ምምዕባል ቋንቋ

ትሕዝቶ

ርዕሲ	ገፅ
ኣፈሻዊ መምርሒ እቲ ስለጠና	2
ህፃናት ከመይ ምርድዳእ ይኸእሉ?	3
ተግባራዊ ልምምድ	4
ቁልፍ መልእኽቲ	8
ንመሳለጢ ዝቐረበ ዝርዝር ኣበሬታ	9
ግደ ወለዲ ኣብ ምምዕባል ቋንቋ ህፃናት	15
ተግባራዊ ልምምድ	16
ቁልፍ መልእኽቲ	17
ንመሳለጢ ዝቐረበ ዝርዝር ኣበሬታ	18
ዛንታ ምዝንታው/ ምንባብ	22
ተግባራዊ ልምምድ	23
ቁልፍ መልእኽቲ	24
ንመሳለጥቲ ዝቐረበ ዝርዝር ኣበሬታ	28

ሓፈሻዊ መምርሒ እዚ ስልጠና

ዕለግ ስልጠና፡- ድሕሪ እዚ ስልጠና ወለዲ/መዕበይቲ ዕብዮት ቋንቋ ህፃናት ግብጽ መነቻቸሁ ከመይ ከምዘማዕብሉ ይገንዘቡ፡፡

ተሳተፍቲ እቲ ስልጠና

አብ ስልጠና ተሳተፍቲ ክኾኑ ትዕቢት ዝግበሎም ኣካላት መምህራን፣ ህፃናት ኣብ ምክንኻን ዝሳተፉ ትካላት ዝሰሉ ሰራሕተኛታት፣ ወለዲ/ መዕበይቲ እዮም፡፡

ክለሳ ሕሉፍ ምይይጥ

ሕድሕድ ሰልጣኒ ኣብ ሕሉፍ ዝተምሃሮም ንምዝኸኻር ኣብ ሕድሕድ መጻልቲ ክልተ ተሳተፍቲ ኣብ ሕሉፍ ምይይጥ ዝተልገሉ ቁም ነገራት ቅድሚ ዕለታዊ ትምህርቲ ምጅማሩ ክቐርቡ ምግባር፣ ንኣብነት፡-

1. ኣብ ሕሉፍ ዝተመያየጥናሎም ዛዕባታት እንታይን እንታይን ነይሮም?
2. ኣብ ሕሉፍ ካብ ዝተመያየጥናሎም ርእሰ ጉዳያት ኣብ ገዛኹም ምስ ደቅኹም እንታይ ገይርኹም? ዘጋጠመኩም ፀገም ኣሎ ዶ?
3. ሕሉፍ ትምህርቲኹም ንጎራብትኹም ኣካፊልኩም ዶ?

ተፍተሽ ቅድመን ድህረ ስልጠና

ሕድሕድ ክፋል ስልጠና ቅድሚ ምጅማሩ ንተሳተፍቲ ተፍተሽ ቅድመ ስልጠና ይወሃቦም፡፡ ኣብቲ ስልጠና ዝረኸብዎ ፍልጠት ንምግምጋም ድማ ተፍተሽ ድህረ-ስልጠና ኣብ ኣብ ሕድሕድ መወዳእታ ምዕራፍ ይወሃብ፡፡

ሓፈሻዊ ስሪት እቲ ስልጠና፤

ፈላጊ መጻልቲ እቲ ስልጠና ዝሰዕቡ ስሪታት ንተሳተፍቲ ሓበሬታ ምሃብ፤

- ኣቀማምጣ ሰልጠንቲ ፍርቂ ክቢ ወይ “ሀ” ክኸፈን ከምዝኸእል ምሕባር፤
- መሳለጥትን ተሳተፍትን ነኒ ባዕሎም ክላለዩ ምግባር፤
- ሰዓት ምኸባር

- ኣብ እዋን ስልጠና ሞባይል ስልኪ ምዕፃው/ኣልቦ ድምፂ ምግባር፤
- ኣብ ሕድሕድ ክፍለ ግዜ ስልጠና ብስዓትካ ምርካብ፤
- ውዑይ ተሳትፎ ምግባር፤
- ሓሳብ ካልኦት ሰባት ምኽባር፤
- ፅብረቻ ዘቐርብ ሰብ ኣብ ሕድሕድ መዓልቲ ቅድሚ ስልጠና ምጅማሩ ኣብ ሕሉፍ ዝተምሃርዎም ትምህርቲ ኣመልኪቶም ንተሳተፍቲ ንምዝኸኻር ሓፂር ገለፃ/ፅብረቻ/ ዝገብሩ ክልተ ሰባት ምምራፅ፤ ንመቐረብቲ 5 ደቂቻ ምሃብ፤
- ምትዕርራይ ኣብ መጀመርታ መዓልቲ 10 ደቂቻ መሰልጠንቲ መሰልጠኒ ቦታ የተፃራርዩ፡፡
- ተቐፃፃሪ ሰዓት ምምራፅ፤

ንስልጠና ዘድልዩ ናውቲታት

- ብብርኪ ዕድመ ህፃናት ዝተዳለዉ ዛንታታት ወይ መፃሕፍቲ ታሪኽን ስእልታትን
- ረብሓ ዝተፈላለዩ ዓይነታት ምግቢ ዘርኢ ስእላዊ መግለጺ/ቢል ቦርድ/
- ተተኻኢሉ ኤል ሲ ዲ ፕሮጀክተርን ኮምፒውተርን
- ፅሩይ ፃዕዳ ወይ ፀሊም ሰሌዳ፤ ፍሊፕ ቻርት
- ማርከር
- ስእክርቢቶን ደፍተርን
- በረርቲ ፅሑፋት ወዘተ.

ግደ ወለዲ ኣብ ምምዕባል ቋንቋ

እዋን ምይይጥ 1

ህፃናት ከመይ ምርድዳእ ይኸኣሉ?

ዝተመደበ ግዘ፡ ስልሳ ደቂቃ

መሳለጥቲ
ካብዚ ንታሕቲ ዝቀረቡ መበገሲ ነጥብታት ኣንብቡ። ከምኡውን ዝበለፀን ዝሰፍሐን ሓበሬታ ዝርከበሉ ኣብዚ ምይይጥ መወዳእታ ክፋል ንመመያየጢ ተወሳኺ ሓበሬታ ዝብል ስለ ዘሎ ብዝግባእ ፈትሹ።

መሳለጥቲ ቅድሚ ምይይጥ ከንብብዎ ዝግባእ ጠቓሚ ነጥቢ

ህፃናት ልክዕ ከም ዓበይቲ ሰባት ስሩዕ ቋንቋ ምጥቃም ፊተን ዝጅምርሉ ዕድሚኦም ሓደ ዓመት ክመልኦም ቁሩብ ኣዋርሖ እንትተርፎም እዩ። ዕድሚኦም ካብ ሰለስተ ክሳብ ሽዱሽተ ወርሒ ኣብ ዘሎ ግዘ ትርጉም ዘይብሎም ድምዕታት ቀስ ብቀስ ድማ ፍትሒት ዘይብሎም ክፋል ቃላት ብምድግጋም ምልምማድ ይጅሙ። ቀፂሎም ብዓል ሓደ ፊደል ቃላት(ንኣብነት ባባ፣ ማማ፣ ዳዳዳ፣ ሃሃሃ) ንመረዳድኢ ይጀምሩ። ህፃናት ምዝራብ ቅድሚ ምጅማርም ኣብ ዙርያኦም ዘለዉ ሰባት ዝዛረብዎም ቀለልቲ ዝርርባት ምርዳእ ይኸኣሉ፤ ብምድማፅ ክኣለት ቋንቋኦም የማዕብሉ። ህፃናት እንታይን ከመይን ከምዝዛረቡ ዝርርብ ካልኦት ሰባት ብምድማፅ ይምሃሩ። ኣብ ከይዲ ኣብ ከባቢኦም ናይ ዝርከቡ ሰባት ዝርርብን ተግባራትን ብምርኣይ ንምምሳል ልምምድ ይጅምሩ።

ቋንቋ መረዳድኢ እዩ። ህፃናት ኣብ ላዕሊ ከምዝተገለፀ ቀስ ብቀስ ብዝኸነ ኣካይዳ ድሌቶምን ዝስምዖም ስምዒትን ኣብ ከባቢኦም ንዘለዉ ሰበት የመሓላልፉ። ዕድሚኦም እናወሰኸ እንትኸይድ ኣብ እዋን ዝርርብ ኣወፃፅ ድምዒ ካልኦት ሰባት፣ ምንቅስቓስ ገፅ፣ ምንቅስቓስ ኢድን ኣጠቓቕማኡን፣ ከምኡውን ሓፈሻዊ ምንቅስቓስ ሰወነቶም ኣዋሂዶም ከመይ ከምዝጥቀሙ ክትትል ይገብሩ። ነዚ ድማ ኣምሲሎም ንምትግባር ይፍትኑ።

ክለሳ መርሃ ግብሪ ሕሉፍ ምይይጥ (ሓሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ክልተ ተሳተፍቲ ካብ ሕሉፍ ምይይጥ ዋና ዋና ዝብሃሉ ፍረ ሓሳባት ከቅርቡ ሕተቱ።

1. ኣብ ሕሉፍ ዝተመያየጥናሎም ነገራት እንታይን እንታይን ነይሮም?
2. ሕሉፍ ትምህርቲ በኣብ ከባቢኹም ወይ ኣብ ስራሕ ቦታኹም ንዝርከቡ ሰባት ኣካፊልኩም ዶ?

መሳለጥቲ

ዒላማታት ኣብራህርህሎም።

ዕላማ ምይይጥ፡- ወለዲ ድሕሪ እዚ ምይይጥ፡-

- ኣብ ምዕባለ ቋንቋ ደቆም ሓሳብ ይለዋወጡ።
- ብርኪ ምዕባለ ቋንቋ ይፈልዩ።

ተግባራዊ ልምምድ- ዕዮ ጉጅለ (ዒስራ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ቋንቋ ንምንታይ ይጠቅም? ቋንቋ ተዘይህሉ ምርድዳእ ምተኸኣለ ዶ?

እዚ ሕቶ ከም መነቓቓሒ ንወለዲ ብምቕራብ ክንዲ ዝፈልጥዎ ክሳብ ምብርታታዕ የድሊ። ረብሓ ቋንቋ ምርድዳእ ከምዝኾነን፣ ካብ ወለዲ ሓሳብ ብምብጋስ ቋንቋ ተዘይህሉ ነይሩ ከምዚ ሎሚ ብፅሑፍን ብዝርርብን ብዝደርጀዎ መልክፁ ሓሳብና ምልውዋጥን ምርድዳእን ዘይክኣል ከምዝኾነ፣ ሓዚ ዓለም በዒሓቶ ዘላ ብርኪ ምዕባለ፣ ስልጣን፣ ሰላምን ልምዓትን ምፍጣር ከቢድ ከምዝኾነ ግለፅሎም። ናይ ሎሚ ምይይጥ ብዛዕባ ምዕባል ክእለት ቋንቋ ህፃናት ከምዝኾነ ብምዝራብ ተዳልዮም ብዘለዉ መሪሕ ሕቶታት ወለዲ ሓሳብ በቢ ጉጅለ ከይኖም ክለዋወጥሎም ምዝራብ። ጉጅለ ምምዳብ።

ሕድሕድ ጉጅለ ኣብዞም ዝስዕቡ ሕቶታት ምይይጥ ክገብሩ ምሕባር፡፡

1. ህፃናት ኣብ ዝስዕብ ዕድሚኦም ክንደየናይ ዝኣክል እንዛረቦም ይርድኦም? እንታይ ምግባክ ይኸእሉ?

ሀ. ኣደሻቲ ዝተወለዱ ህፃናት

ለ. ናይ ሰለስተ ወርሒ ህፃናት

ሐ. ናይ ሸውዓተ ወርሒ ህፃናት

መ. ናይ ኣደ ዓመት ህፃናት

ሠ. ናይ ክልተ ዓመት ህፃናት

ረ. ናይ ኣርባዕተ ዓመት ህፃናት

2. ህፃናት ኣብዞም ዝስዕቡ ክሊ ዕድሚኦም ምስ ወለዶም ወይ ዓበይቲ ሰባት ከመይ ይረዳድኡ? ንኣብነት፡- ንዓርሶም ከመይ ምግላፅ ይኸእሉ? ህፃናት እንትሕጎሱ፣ እንትሓዘኑ ወይ እንትናደዱ፣ እንትሓሙ ዘርእይዎ ስምዒት ብኣብነት ብምርኣይ፣

ሀ. ኣደሻቲ ዝተወለዱ ህፃናት (ንኣብነት፡- እንትሕጎሱ፣ ምስሓቕን ምርግጋዕን፣ እንተሕሞም ወይ እንትናደዱ ምብኻይ፣ ዘይምንቅስቓስ ኣደ ተግባር ወዘተ እዮም፡፡)

ለ. ናይ ሰለስተ ወርሒ ህፃናት (ንኣብነት፡-እንትሕጎሱ ምርግጋዕ፣ ፍሽኽታ ዘለዎ ገፅን ምፍርጋጥ፣ ንወለዶም እንትርእዩ ብታሕጓስ/ፍሽኽታ ምፍርጋጥ፡፡ እንተሕሞም ወይ እንትናደዱ ሕርር ኢሎም ምብኻይ፣ ገዳም ምጭምዳድ፣ ገዳም ኣጨማዲዶም ምፍርጋጥ፣ ወላዲ ከፃውቶም እንትፍትን ስሚዒት ቷሕጓስ ዘይምርኣይ፣ ኣይምገብን /እንብለይ ምባል)

ሐ. ናይ ሸውዓተ ወርሒ ህፃናት (ንኣብነት፡- እንትሓዘኑ ወይ እንትናደዱ ምብኻይ፣ ምፍርጋጥ፣ ሰብ እንትቓርቦም ምብኻይ ኣይሕቆፍን ምባል፣ ንምግብ እንብለይ ምባል፣ መፃቲ ወይ ካልኦት ኣቕሑ ምድርባይ ፣ እንትሕጎሱ ምስሓቕ

ሰብ እንትቻርቦም ብታሕጓስ ክትሕቆፍ ፍቃደኛ ምዃን፣ ወለዲ ክትሕዞም ኢዶም ብምዝርጋሕ ምዕዳም፣ ወለዲ ዘይሰምዕዎ ትርጉም ኣልቦ ድምዕታት ምውፃእ፣ ወላዲ ሓዝዎ/ሓዝዎ ዝብሉን ካልኦትን ቃላት እንተውፅእ ምስሓቕ ፣ወዘተ)

መ. ናይ ሓደ ዓመት ህፃንት (ንኣብነት፡- እንትሕጎሱ ፈሽኽታ/ስሓቕ፣ ዝተሓጎሰሉ ነገር ምድጋም ወይ ክድገመሎም ብምልክት ምሕታት፣ ምስ ትሕብሕቦም ሰብ ክፃወቱ ፍቃደኛ ምዃን፣ እንትሓዝኩ ወይ እንትናደዱ ምኹራይ፣ ምብካይ፣ መዕበይቶም ክተፃውቶም እንተደለየት እዉን ፍቃደኛ ዘይምዃን መፃወቲኦም ወይ ካልእ ኣቕሓ ምድርባይ፣)

ሠ. ናይ ክልተ ዓመት ህፃን (ንኣብነት፡-እንትሕጎሱ ፈሽኽታ/ስሓቕ፣ ሓጎሶም ብቃላት ምግላፅ፣ ዝተሓጎሰሉ ነገር ከካ ኢሎም ክድገም ብቃላት ምሕታት፣ ዘሓጎሶም ነገር ምድግጋም፣ ምስ ዘሓጎሶም ነገር ወይ ሰብ ምቕራብ፣ እንትሓዝኩ ወይ እንትናደዱ ድማ ዘናደዶም ሰብ ወይ ነገር እንትርእዩ ወይ እንትሰምዑ ምብካይ፣ ንዘናደዶም ሰብ ምርሓቕ፣ ምውቓፅ፣ ምኹራይ፣ ናይ ዝሓዘነ ገፅ ምርኣይ፣ ምዕማፅ)

ረ. ናይ ኣርባዕተ ዓመት ህፃናት፡ (ንኣብነት፡-እንትሕጎሱ ዘሓጎሶም ፀወታ ወይ ስራሕ ደጋጊሞም ምዕዋት ወይ ክትሰርሕ ምድላይን ዘሓጎሶም ነገር ወይ ሰብ ምቕራብ፣ እትንፍለዮም ድማ ምሕዛን፣ ምኹራይ፣ ከካ ኢልካ ዘየሓጎሶም ፀወታ ወይ ተግባር ምፍፃም፣ ንወለዶም ምልማን/ንኣብነት እሶም ምልፃይ፣ ብሓኪም ዝተኣዘዘ መርፍእ ምውጋእ ዝእኣመሰሉ/ ወለዲ ዝኣዘዘም ክፍፅሙ ምድላይን ንወለዶም ምሕታትን/ ሽርሽር፣ ድጉዱግ፣ ምኩርኃፅ፣ ኩዕሶ ምዕዋት)

መሳለጥቲ
ሕድሕድ ጉጅለ ቀንዲ ፍረ ሓሳብ እቲ ምይይጥ ዘቕርቡ ሰባት ዝተመረፁ ኃኛም ምርግጋፅ የድሊ፡፡

ምቕራብ ፀብፃብ ጉጅለታት

ተወከልቲ አባላት ሕድሕድ ጉጅለ ጥግር ሓሳብ ጉጅልኦም ከቐርቡ ይግባኝ። ሓደ መቅረቢ እንተኩኢሱ አብ ውሽጢ ሓሙሽተ ደቂቅ ፀብፃብ ከቐርብ ይግብኦ።

መሳለጥቲ

ሕድሕድ ጉጅለ ዝተመያየጥሉ ሓሳብ ብዝመረፀዎም መራሕቲ ጉጅለ ኣቢሎም አብ ውሽጢ 5 ደቂቅ ሓሳቦም ከቐርቡ ከምዘለዎም ምርዳእ። እኹል ግዘ እንተልዩ ፍቓደኛታት ዝኾኑ ሰልጠንቲ እንተልዩም ህፃናት እንትሕጎሱ፣ እንትሓዝኑ ወይ እንትናደዱ፣ እንትሓሙ ዘእይዎ ኣካላዊ ምንቅስቓስን ገፅታን ብዝርርብ ወይ ብተግባር ከርእዩ ወይ ክገልፁ ግበሩ።

ድሕሪ ሕድሕድ ገለፃ ካብ ሰልጠንቲ ሓደ ሕቶ ወይ ሪኢቶ ክህቡ ምብርታታ።

ዝቐረቡ ፀብፃባት፣ ሕቶታትን ሪኢቶታትን ኣመልኪትኩም መጠናኸሪ ሓሳባት ብምሃብ ዕለታዊ ትምህርቲ ምጥቅላል። መሳለጥቲ ትህብዎ ሪኢቶ መዘክር ንመሳለጥቲ ምስ ዝብል ዝተሳነዩ ክኸውን ይግብኦ።

ተፍተሽ :- (ሓሙሽተ ደቂቅ)

መሳለጥቲ

ንተፍተሽ ዝቐርቡ ሕቶታት ተሳተፍቲ ኣብቲ ውዕልኦም እንታይ ከምዝተምሃሩ ንምግምጋም ዝቐርቡ እምበር ፈተና ዘይምኻኖም ንተሳተፍቲ ግለፅሎም።

ሓደ ፈቓደኛ ተሳታፊ ናይ 6 ወርሒ ህፃን መግለፅታት ክእለት ምዕባለ ቋንቋ ከዘኻክሩ ሕተቲ። ንምሳሌ ሰልጣኒ ዘጠናኸር ወይ መስተኻኸሊ ሓሳብ ይሃባ።

ቁልፍ መልእክትታት (ሐሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ቁልፍ መልእክትታት የንብብሎም፡፡

- ወለዲ ንህፃናት እንትንነኽአም፣ እንትንሓቆፎም፣ እንትናዛርዎም ወይ ዝተፈላለዩ ገፅታው ምንቅስቃስ እንትነርእዮም ዝህብዎ ዝተፈላለዩ ምላሻት ምርኣይን ምድማፅን ይግብኡና፡፡
- ቅደም ስዓብ ዕብየት ቋንቋ ህፃናት ተነሳሳሊ ከይዲ ዋላኳ እንተኾነ ኩሎም ህፃናት ብማዕረ ዕብየት ቋንቋው የርእዮ ማላት ኣይከኑን፡፡
- መብዛሕቲኦም ህፃናት ኣብ ሰለስተ ዓመቶም ምዝራብ ዝኸለሉ እንትኾኑ ኣብ ሐሙሽተ ዓመቶም ዛንታ ምዝራብ ይኸለሉ እዮም፡፡

መጠቓለሊ (ሐሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ኣብዚ ምይይጥ ወለዲ ከይዲ ዕብየት ቋንቋ ህፃናት እከምዝርኣዩ ምዝኸኻር የድሊ፡፡ ካብዚ ብተወሳኺ ዝተምሃርዎም ጠቐምቲ ምዃኑን ናብ ገዝኦም እንትኸዱ ክጥቀሙ ከምዝግባእ ምግላፅ፡፡ ከምኡውን ምስ ጎራብቶም ሓበሬታ ክለዎዎሉ ከምዝግባእ ምዝኸኻር ጠቓሚ እዩ፡፡

ኣብ መወዳእታ ተሳተፍቲ ኣብ ውዕሎኦም ንዝነበሮም ተሳትፎ ምምስጋን የድሊ፡፡

መዘክር መሳለጥቲ

መሳለጥቲ

ንምይይጥ ኣብዝገብርዎ ምድላዎት ወይ ኣብ ከይዲ ምይይጥ ፍልይ ኢሎም ንዝወፀኡ ሓሳባት ኣብዚ ምዕራፍ ክካተቱ ዝግብኦም ወይ ብድጋሚ ክርእዩ እዮም ኢልኩም ዝኣመንኩምሎም ኣብ መዘርኩም መዝጊብኩም ምትሓዝ፣ እዞም ፍረ ሓሳብ ንቐድሚት ንዝዳሎ መሰልጠኒ ማንዋል ሓጋዚ ይኾኑ እዮም፡፡

ንመሳላጥቲ ዝቐረበ ተወሳኺ ሓበሬታ

ዕብዮት ቋንቋ ህፃናት

ህፃናት ቅድሚ ዘረባ ምኽካሎም ቅልል ዝበሉ ዘረባታት ዓበይቲ ይርድኡ። ኣብ ከይዲ ብዙሓት ቃላት ምፍላጥ። ኣብ ከባቢኦም ዘለዉ ሰባት እንተውግዑ ብትኹረት ምርኣይ ኣወፀፀኣ ድምፃም፣ ናይ ኢድ፣ ናይ ገፅን ኣካላዊ ምንቅስቓስን የፅንዑ። ህፃናት ወለዲ/ መዕበይቲ ኣብ ዝዛርብሉ እዋን ብዝተፈላለዩ መንገድታት ማለት ፍሽኽ ምባል፣ ድምፅታት ብምድግጋምን ትኹረት ብምርኣይ ንምምላስ ፃዕሪ ይገብሩ።

ኩሎም ደቂ ሰባት ከይዲ ዕብዮት ቋንቋ ተመሳሳሊ ብዝኾነ መንገዲ ይሓልፉ። ኩይኑ ግና ኩሎም ህፃናት ተመሳሳሊ ብዝኾነ ይዛረቡ ማለት ግና ኣይከኑን። ኩሎም ናይ ባዕሎም መንገዲ/ከይዲ ምምሃር ኣለዎም። ሓደ ሓደ ህፃናት ቅድም ኢሎም ምዝራብ ይጅምሩ። ገሊኦም ድማ ዘንጊያም ይዛረቡ። ኩሎም ህፃናት ሰላስተ ዓመት ምስመልኦም ግና ምራዝብ ይጅምሩ እዮም።

ዕብዮት ቋንቋ ህፃናት ከምዚ ዝስዕብ ብኣዋርሕ ተመቓቂሉ ቀሪቡ ኣሎ።

ካብ ውልደት ክሳብ 6 ወርሒ ዘለዉ ህፃናት

ክንደየናይ ዝኣክል ይርድኡ?

- ልዑል ድምፂ እንትሰምዑ ይድንግፁ።
- እንትነዛርዎ ፍሽኽ ወይ ስቕ ክብሉ ይኸእሉ።
- ድምፂ ወላዲኦም/መዕበይኦም ይፈልዩ።
- ድምፂ ናብ ዝሰምዕሉ ኣንፈት ይዞሩ።
- ድምፂ ዘውፅኡ ባንቡላታት ብትኹረት ይክታትሉ።
- ንውሑድ ሰከንድ (ካብ15-20) ያጉረምርሙ/የፅጎምጉሙ።
- ሰባት እንተነዛርብዎም ፈገግ ብምባል ምላሽ ይህቡ።

ንምርድዳእ እንታይ ይጥቀሙ?

- ወለዲ/ መዕበይቲ ዝፈልጥዎ መግለጺ ሓጎስ ድምጺ የውፅኡ፤
- ዝተፈላለዩ ድሌታት ንምግላፅ ዝተፈላለዩ ዓይነት ብኸይቲ ምስማዕ
- ዝፈልጥዎ ሰብ እንትርእዩ ፍሸኽ ምባል፤
- ብዙሓት ድምፅታት ብምጥቃም ትጉም ዘይብሉ ድምጺ ምውፃእ፤
- ምስሓቕ
- ሓዘኖም ንምግላፅ ዝተፈላለዩ ድምፅታት ምውፃእ፤

ካብ ሸውዓተ ክሳብ ዓሰርተ ክልተ ወርሒ

ክንደይ ዝኣክል ይርድኡ?

- በቲ ፀወታ ምሕጓሶም ምጅማር ንኣብነት ሓዘ/ሓዘ!
- ድምጺ ናብ ዝሰምዕሉ ኣንፈት ምዃር፤
- እንትናዘርቦም ምድማፅ፤
- ዝተለመዱ ናውቲታት ማለት ኩባይ ፀባን ማይን ናይ ካልኣት ነገራት ስም ምፍላይ ከምኡውን ሓደ ሓደ ሕቶታት ኣዳሚፅካ መልሲ ምሃብን ኣምፅእዮ ካልኣትን
- ብተደጋጋሚ ዝሰምዕዎም ውሕድ ቃላት ምውፃእ፤
- ቀለልቲ ትእዛዛት ሰሚዑ ንምፍፃም ምፍታን፤

ንምርድዳእ እንታይ ይጥቀሙ?

- ኩልትፍትፍ እናበሉ ድምፅታት ምውፃእ (ቡቡቡ . . .ጋ ጋ ጋ)
- ትኸረት እንትደልዩ ካብ ብኸይቲ ብዝበለፀ ድምፅታት ወይ እናተኸለተፈ ዝርርብ ዝመስሉ ድምፅታት ምውፃእ፤

- አካላዊ ምንቅስቃሳት ምርአይ ንኣብነት ኢድ ምዝርጋሕ፤
- ድምፅታት አምሲልካ ምውፃእ፤
- ሓደሓደ ድምፅታት ብዝግባእ ብዝግባእ ማለት ንኣብነት፡- ማማ፣ ባባ፣ እሽ፣ ካልኦትን

ካብ ሓደ ክሳብ ክልተ ዓመት

ክንደይ ዝኣክል ይርድኡ?

- እንትሕተቱ ሓደሓደ ክፍሊአካላትምሕባር አንዳንድ የአካል ክፍሎችን መጠቆም
- ቐለልቲ ትእዛዛትን ሕቶታትን ምምላስ ንኣብነት አዴኸ/ካ አባይ ኣላ? ንዲ/ዓ ስዓመኒ? ነታ ኩዕሶ ድርብያ/ይያ፡፡
- ቀላልቲ ዛንታታትን መዝሙራትን ብትኸረት ምድማፅ
- ኣብ ቀረባኦም ዝርከቡ ዝጥቀሙሎም ናውትታት ሽም እንትፅዋፅ ብኢዶም ምሕባር

ንምርድዳእ እንታይ ይጥቀሙ?

- በቢ ወርሒ ብዙሓት ቃላት ምውፃእ/ምዝራብ
- ዝተወሰኑ ሕቶታት ምሕታት ንኣብነት፡- ኣበይ እዩ? ቻው ኪድ? እዚ እንታይ እዩ?
- ክልተ ቃላት ብሓደ ግዘ ምጥቃም ንኣብነት፡- እማማ/ኣደየን፣ ኩባያ ፀባ፣ ካልኦትን

ካብ ክለተ ክሳብ ሰለስተ ዓመት

ክንደይ ዝኣክል ይርድኡ?

- አፈላላይ ትርጉም ሓደሓደ ቃላት ምርዳእ (ኪድ/ጠጠው በል፣ ንኡሽተን/ዓብዪ፣ ላዕሊ/ታሕቲ)
- ክልተ ዝተተሓሓዙ ሕቶታት ምርዳእ(እቲ ሽሓነ አልዲልካ/ኪ ኣብ ጠረጴዛው ኣቐምጦ)
- ዛንታታትካብቲ ቅዱም ንውሕ ንዝበለ እዋን ምድማፅን ምዝንጋዕን፤

ንምርድዳእ እንታይ ይጥቀሙ?

- ዝኾነ ነገር ንምግላፅ ቃላት ምጥቃም፤
- ብዛዕባ ሓደ ነገር ንምዝራብ ወይ ንምሕታት ክልተ ወይ ሰለስተ ቃላት ምጥቃም፤
- ብተደጋጋሚ ሕቶታት ምሕታት፤

ካብ ሰለስተ ክሳብ ኣርባዕተ ዓመት

ክንደይ ዝኣክል ይርድኡ?

- ካብ ካሊእ ክፍሊ ሆነው ሲናገሩ በማዳመጥ መመለስ መቻል
- የቴሌቪዥን ወይም የራዲዮ የህፃናት ፕሮግራምን ማዳመጥና መረዳት መቻል
- መን፣ ኣበይ፣ እንታይን ንምንታይን ዝበሉ ቀለልቲ ሕቶታጠ ምምላስ ምኽኣል

ንምርድዳእ እንታይ ይጥቀሙ?

- ህፃናት ዝተሳተፉሉ ወይ ዝርኣይዎ ተግባራት ምግላፅ
- ንህፃናት ብቐረባ ዘይፈለጥዎም ሰባት ዝርርብ ህፃናጠ ምርዳእ ምኽኣል
- ካብ ኣርባዕተ ንላዕሊ ቃላት ዝሓዙ ምሉእ ሓሳባጠ ምጥቃም
- ቃላት ከይደገሙ ነፃ ኮይኖም ምዝራብ ምኽኣል

ካብ ኣርባዕተ ክሳብ ሽዱሽተ ዓመት

ክንደይ ዝኣክል ይርድኡ?

- ሓፀርቲ ዛንታታት ብምድማፅ ቀለልቲ ሕቶታት ምምላስ፤
- ኣብ ገዛን ቤት ትምህርትን ዝዝረቡ ዛዕባታት ምርዳእ ምኽኣል፤
- መብዛሕቲኦም ፊደላት ብድምፅን ብቅርን ንምፍላይ ምፍታን፤
- ዝተላለዩዎም ፊደላት ኣምሲሎም ምፅሓፍን ገጣጢሞም ንምንባብ ይፍትኑ፤

ንምርድዳእ እንታይ ይጥቀሙ?

- ብዙሕ ሓሳባት ዝሓዙ ምሉእ ሓሳባት ምጥቃም፤
- ዘዳመፅዎ ዛንታ መሊስካ ምዝንታው ምኽኣል

- ምስ ህፃናት ይኹን ምስ ዓበይቲ ምርድዳእ፤
- መብዛሕቲኦም ቃላት ብትኸክለኛ ድምፃም ይፅውዕዎም፤
- ሓደ ሓደ ፊደላትን ቁፅርታትን ምጥቃም፤
- ከም ኣባላት ስድራ ተመሳሳሊ ዝኾነ ሰዋሰዉ ብምኸታል ምሉእ ሓሳብ ምጥቃም፤

ህፃናት ኣብ ከይደ ምልምማድ ቋንቋ ድምፅታት ብምፍላይ ኣንፈታት ብምሕባርን ዝተነቓቐሐ ዕብይቶም ናብ ፍሽኽታን ስሓቕን ብምዕባይ ክእለት ምዝራቦም ንምዕባይ ኩነታት የመቻኙዉ። ኣብ ዙርያኦም ዘዳምፅዎም ድምፅታት ብምምስሳል ልምምዶም ዘጠናኸሩ እንትኾኑ ድምፃም ብምውፃእ ብተደጋጋሚ ብድምፂ ዝተዓጀቡ ስሓቓ ብምስማዕ መልእኽቲ ንምትሕልላፍ ይፍትኑ። ካብ ሰለስተ ክሳብ ኣርባዕተ ዓመት ኣብ ዝኾኑሉ እዋን ዛንታታት ምዝራብ ይጀምሩ። ብምቕፃል ኣብ ኣርባዕተ ዓመቶም ብኣንፃራዊነት ነወሕቲ ዛንታታት ምዝራብ ይኸእሉ። ኣብዚ ክሊ ዕድመ ዝርከቡ ህፃናት ብዋናነት ብዙሓት ሕቶታት ዝሓትሉን ትርጉም ቃላት ንምርዳእ ዝዕዘቡን ግዘ እዩ።

እዋን ምይይጥ 2: ግደ ወለዲ ኣብ ምምዕባል ቋንቋ ህፃናት ዝተመደበ ግዘ: (ሰላሳ ደቂቓ)

መሳለጥቲ
 ካብዚ ንታሕቲ ዝቐቡ መበገሲ ሓሳባት ኣንብቡ። ከምኡ-ዉን ዝተብራህረህ መረዳእታ ዝርከበሉ ክፋል ምይይጥ ተወሳኺ ሓሳብ ንመሳለጥቲ ዝብል ሓሳብ ኣብ መወዳእታ ብዝግባእ ኣንብብዎም።

መሳለጥቲ ቅድሚ ምይይጥ ከንብብዎም ዝግባእ ጠቐምቲ መዘክራት

ሓደ ሓደ ወለዲ ህፃናት ንነገራት ምርዳእ ዕሽላት ከምዝኾኑ ገይሮም ይሓስቡ። እዚ ኣተሓሳስባ እዉን ዝርርብ ህፃናትን ወይ ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምምዕባል ከይሓስቡን ኣድላዩ ሓገዝ ከይገብሩን ይገብሮም።

ካልኣት ወለዲ ድማ ህፃናት ኩሎም ነገራት ብምርዳእ ብቕልጡፍ ክሃረቡ ይሕልዉ። እዚ ድማ ኣብ ልዕሊ ህፃናት ልዑል ፀቕጢ ምፍጣር ስለዝኾነ ህፃናት ብቀሊሉ ተስፋ ክቐርፁ ይገብሮም።

ህፃናት ክእለት ዝርርብ ወይ ቋንቋ ዓቕሞም ዘዕብይሉ ሓደ ዓይነት ቅልጣፊ የብሎምን። ወለዲ ህፃናት ብዝርርብ ወይ ብቋንቋ ግንዛቤኦምን ብክእለት ምርድድኦምን ክእለታቶም ኣብ ምንታይ

ብርኪ ከምዝበዕሉ ንምፍላይ ኣብ ሕሉፍ ምይይጥ ዝተልዓሉ ቁም ነገራት ምዝኸኻር ይግብእክን። ዕብየት ቋንቋ ህፃናት ንምምዕባል ተመራጺ መንገዲ ኩሉግዘ ንህፃናት ምዝራብ እዩ። ብዛዕባ ውዕሎኦም ብምዝራብ ኣብቲ እዋን ዝፈጸምዎም ተግባራት ብምግላፅ ፈተነታት ህፃናት ብምብርትታዕ፣ ብምድናቕ ዕብየት ቋንቋ ህፃናት ምምዕባል ይክኣል። ህፃናቱ ምስ ካልኦት ህፃናት ክፃወቱ ከምኡዉን ምስ ዓበይቲ ክዘራረቡ ብምብርትታዕ ዕብየቶም ምድጋፍ ይግባእ። ዛንታታት ምንባብ ወይ ምዝንታው እቲ ካልእ ተመራጺ መማዕበሊ ክእለት ቋንቋ ህፃናት መንገዲ እዩ።

ወለዲ ክእለት ቋንቋ ህፃናት ከመይ ከማዕብሉ ይኸእሉ?

- ቀለልቲ ቃላት ተጠቂምካ ምዝራብ፤
- ህፃናት ብፍሽኽታ፣ ብብኸያትን ዓገርገር ብምባልን ድሌቶም እንትገልፁ እዋናዊ ግብረ ምልሲ ብምሃብ ዕብየት ቋንቋኦም ምቅልጣፍ፤
- ኣብ ከባቢ ህፃናት ዝርከቡ ዝተለመዱ ነገራት ብምሕባርን ስሞም ዓው ኢልካ ብምዕዋዕ፣ ብምንካእ ክላለዩ ምግባር፤
- ህፃናት ሓደሽቲ ቃላት ንምዝራብ እንትፍትኑ ደጋጊሞም ክብልዎ ምብርትታዕ፤
- ህፃናት ብዛዕባ ዝርእይዎም ነገራት ብቐሊል ቋንቋ ምዝራብ፤
- ምስ ህፃናት እንተውግዑ ዝተፈላለዩ ድምዕታት ብትኸክለኛ ቃላት ምትካእ፤
ንኣብነት፡- ህፃናት <ከልቢ> ንምባል <ውው> እንብሉ <ከልቢ> ዝብል ቃል ብምጥቃም ምዝርራብ
- ብኣካላዊ ምንቅስቓስ ዝተዓጀበ ዝርርብ ምስ ህፃናት ብቐልጡፍ ንምርድዳእ የኸእል፤ ንኣብነት፡- ድሓን ኩኑ ንምባል ኢድካ ምውልብላብ ምርኣይ፤
- ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምምዕባል ዛንታ ምዝንታው ወይ ምንባብ፣ መፃሕፍቲ ስእልን መዝሙራትን ምጥቃም ምስ ወለዲ ዘለዎም ቅርርብ የጠናኸር፤ ሰብ ሰፊሕ ሓሳብ ክኾኑ ይኸእሎም።

ክለሳ መርሀ ግብር ሕሉፍ ምይይጥ (ሓሙሽተ ደቂቓ)

መሳለጥቲ
 ሰለስተ ተሳተፍቲ ካብ ሕሉፍ ምይይጥ ዋና ዋና ዝኾኑ ሓሳባት ከዘኻኸሩ ይሕተቱ።

1. ኣብ ሕሉፍ ዝተመደየጥናሎም ነገራት እንታይን እንታይን ነይሮም?

2. ሕሊፍ ትምህርቲ በኣብ ከባቢኹም ወይ ኣብ ስራሕ ቦታኹም ንዝርከቡ ሰባት ኣካፊልኩም ዶ?

ዕላማ ምይይጥ:- ወለዲ ድሕሪ እዚ ምይይጥ:-

- ዕብየት ቋንቋ ህፃናት ንምምዕባል ዝሕግዙጠቐምቲ ሓሳባት ይረኽቡ።
- ውዕኢታዊ ዝኾነ ተመክሮኦም የካፍሉ ወይ ካብ ካልኣት ይመሃሩ።

ተግባራዊ ልምምድ: ዕዮ ጉጅለ (ኣርብዓ ደቂቓ)

መሳለጥቲ

1. ወለዲ ብጉጅለ ምምቃል
2. ሕድሕድ ጉጅለ ንዕብየት ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምድጋፍ እንታይ ክግበር ካብዘለዎም ፍልጠትን ተሞክሮን መሰረት ገይሮም ክመያየጡን ክምልሱ ዝስዕብ ሕቶ ምቕራብ፤
3. ሕድሕድ ጉጅለ ዋናዋና ሓሳባት ኣብ መዘክሮም ብምትሓዝ ብፀሓፊኦም ኣቢሎም ክቕርቡ መእንታን ሠሓፊ ክመርፁ ምግባር፤

1. ኣብዞም ዝስዕቡ ክሊ ዕድመ ዝርከቡ ህፃናት ዕብየት ቋንቋን ክእለት ምርድዳእን ንምዕባይ እንታይ ዓይነት መበረታትዒ ትጥቀሙ?

ሀ. ሓደሽቲ ዝተወለዱ ህፃናት

ለ. ህፃናት ሰለስተ ወርሒ

ሐ. ህፃናት ሸውዓተ ወርሒ

መ. ህፃናት ሓደ ዓመት

ሠ. ህፃናት ክልተ ዓመት

ረ. ህፃናት ኣርባዕተ ዓመት

ሓባዊ ምደይጥ

መሳለጥቲ

ሕድሕድ ጉጅለ ዝተመያየጥሉ ሓሳብ ብዝመረፅዎም መራሕቲ ጉጅለ ኣቢሎም ሓሳቦም ከቕርቡ ይግብኡዎ። ዝቕርቡ ሓሳባት ብኣብነት ክድገፉ ኣለዎም። ድሕሪ ገለፃ ኣባላት እቲ ጉጅለ ይኹኑ ኣባላት ካልኣት ጉጅለ ሕቶን ሪኢቶን እንተልይዎም ከቕርቡ ዕድል ምሃብን ምብርታታዕን። ኣብ ዝቀቡ ገለፃታታትን ዝተውሃቡ ሪኢቶታትን ግብረ መልሲ ምሃብ የድሊ።

ተፍተሽ (ክለሳ)፡(ሓሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ንተፍተሽ ዝቕርቡ ሕቶታት ተሳተፍቲ ኣብቲ ውዕልኦም እንታይ ከምዝተምሃሩ ንምግምጋም ዝቀርቡ እንበር ፈተና ዘይምጅኖም ወለዲ ክግለፀሎም ይግባእ። ካብ ተሳተፍቲ ማእኸል ምዕባል ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምዕባይ ዝፍፀሙ ትግባራት ከምኡውን ረብሓ እቶም ተግባራት ክገልፁ ምሕታት።

ቁልፍ መልእኽትታት (ሓሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ቁልፍ መልእኽትታት የንብብሎም።

- ወለዲ ምምዕባል ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምዕባይ ዝገብርዎም ድጋፍ ዕድመ ህፃናት ዘገናዘበ ክኸውንኦሎም።
- ምዕባል ክእለት ቋንቋ ህፃናት ተመሳሳሊ ኣይከውንን። ከይኮን ግና ዘየቋርፅ ድጋፍን ክትትልን ወለዲ ብምግባር ምዕባል ክእልት ቋንቋ ህፃናት ምቕልጣፍይክኣል እዩ።

መጠቻለሊ (አርባዕተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

አብዚ እዋን ምይይጥ ምዕባለ ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምዕባይ ዝሕግዙ ሜላታት ዝምልከት ዝሓሸ ግንዛቤ ከምዝረኽቡ ምዝኸኻር የድሊ። ብተወሳኺ እዉን ወለዲ ምዕባለ ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምዕባይ ኣመልኪቶም ነኒ ባዕሎም ምይይጥ ከምዘካየዱ ምሕባር። ስለዝኾነ ድማ ዝተምሃርዎ ምዕባለ ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምዕባይ መበረታተዒ መንገድታት ኣብ ገዝኦም ብምትግባርን ኣብ ደቆም ዝርኣዩ ለውጥታት ብምዝኸኻር ኣብ ዝኸፈሉ ግዜ ፀብፃብ ከኸርቡ ከምዝግብኦም ምዝራብ።

ኣብ መወዳእታ ተሳተፍቲ ኣብ ውዕሎኦም ንዝነበሮም ተሳትፎ ብምምስጋን ዕለታዊ ትምህርቲ ምዝዛም።

መዘክር መሳለጥቲ

መሳለጥቲ

ተሳተፍቲ ንምይይጥ ዝገብርዎ ምድላውን ኣብ እዋን ምይይጥ ጉልህ ኢሎም ዝወፅኡ ሓሳባት ኣብቲ ምዕራፍ ክካተቱ ወይ ክድገሙ ዝግብኦም ፍረ ሓሳባት መዝጊብካ ምትሓዝ። እዞም ፍረ ሓሳባት እዚ ሰነድ ንኸድሚት ኣብ ምምሕያሽ ልዑል ግደ ስለዘለዎም ትኸረት ሂብካ ምዕሓፍ የድሊ።

ንመሳለጥቲ ዝቐረበ ተወሳኺ ሓበሬታ

የምዕባለ ክእለት ቋንቋ ህፃናትን ንምዕባይ ዝሕግዙ ሓሳባት

ወለዲ ምዕባለ ቋንቋ ህፃናት ኣብ ኣብ ግቡእ ፍልጠትን ሓበሬታን ተሞርኩዞም ንምድጋፍ ኣድላዩ ሓበሬታ ብእዋኑ ምርካብ ይግብኦም። እዚ እዉን ወለዲ ህፃናትን ልዕሊ ዓቕሚ ብምጭናቕ ወይ ብግዲየለሽነት ካብ ምሕዳግ ይከላኸል። ኩሎም ህፃናት ኣብ ተመሳሳሊ ግዜ ሓደ ዓይነት ብርኪ ምዕባለ ቋንቋ ዘይክበዕሉ ይችላሉ። ኣብ ሕሉፍ ክፋል ምይይጥና

ከምዝተጠቐሰ ሙብሣሕቲኦም ህፃናት ክበፅሖም ዝግባእ ብርክታት ምዕባል ቋንቋ ብዝርዝር ቀሪቦም እዮም። እዚ እዉን ወለዲ ህፃናት ኣብ ዝተፈላለዩ ክል ዕድመ እንታይ ዓይነት ብርኪ ብቐዓት ቋንቋ ከምዘለውዉ ክግንኡዎ ይሕግዝ እዩ። ሓደ ሓደ ህፃናት ካብ ዝተቐመጠ ደረጃ ብቐዓት ዝበለፀ ከይኖም ክርከቡ ዝክእሉ እንትኾኑ ሓደ-ሓዲኦም ድማ ዝተቐመጠ ደረጃ ብቐዓት ዘይክበፅሑ ይክእሉ እዮም። ይኹን እንበር ፍቕሪ ወለዲ፣ ግቡእ ክንክንን ምብሬርትታዕን ተተገይርሎም ህፃናት ነቲ ዝተቐመጠ ደረጃ ብቐዓት ቋንቋ ብቀሊሉ ክበፅሖም የክእሎም። ዕብዮት ቋንቋ ህፃናትን ንምምዕባል ካብዚ ንታሕቲ ብደጃ ዕድመ ዝቐረቡ ሓበሬታታት ምርኣይን ምፍታንን ረብሓኡ ልዑል እዩ።

ካብ ልደት ክሳብ ሓደ ዓመት ዘለዉ ህፃናት

- ምርድዳእ ህፃናት ንምምሕያሽ ዓይኒ ዓይኖም ብምርኣይ ዝርርቦም ወይ ድምፃም ደጋጊሞም ከጋውሑ ምግባር፤
- ህፃናት ስሓቕን መልክፅ ገፅና ብምምስሳል ክርእዩ ምግባር፤
- ልዕሊ ሽዱሽተ ወርሒ ዘለዉ ህፃናት ምጥቓዕ፣ ጉምጫ ምንፋሕ፣ ምስዓም፣ ትርኣስ ወይ ጠረጴዛ ምድጉዳግ፣ ንሰላምታ ኢድ ምንቅስቓስ ዝመሳሰሉ ግባራት ክርእዩ ብምግባር ህፃናት ክደግምዎ ምብርትታዕ ኣብ ከይዲ ምርድዳእ ንዝርርብ ኣድለዩ ዝኾነ ፈረፋ ምሕላው የምህር።
- ንህፃናት ዝተፈላለዩ ድምፅታት ምምሃር ንኣብነት፡- ብብብብ፣ ፕፕፕፕ፣ እምእም ብምባል፣ ድምፂ እንስሳ ዘቤት ክሰምዑ ብምግባር፣ ክፍል ኣካል ሰውነቶም ከምኡዉን ናውቲ ውሽጢ ገዛ ስም ክምሃሩ ምግባር፤
- ሓደ ሓደ ተግባራት ማለት ክዳን ምክዳን፣ ምውፃእ፣ ምግቢ ምምጋብ፣ ምሕፃብ ሰውነት ካልኣት ተመሳሰልቲ ፍፃመታት እንትፍፅሙ ንህፃናት ብምውጋዕ ዕብዮት ቋንቋኦም ምምዕባል፤
- ኣፃብዕቲ ኢዶም ብምቐፃ ምፅዋት፤
- ሓደ ሓደ መገልገሊ ናውትታት ስም ምዛብ፤

ካብ ሓደ ክሳብ ክልተ ዓመት ዘለዉ ህፃናት

- ዝተፈላለዩ ተግባራት እንትፍፅሙ ናብ ዝተፈላለዩ ቦታታት እንትኸዱ ኣብ ዙያኹም ብዛዕባ ዘለዉ ነገራት ንኣብነት፡- መኪና መፂኣ፣ ዑፍ ነፊራ፣ እቲ ኦም ነዊሕ እዩ፣ ክልቢ መፅኡ እናበልካ ዝርርብ ምምሃር፤

- ህፃናት ብቅሊሉ ተደግመው ክዝረቡ ዝኸኸሉ ቀለል-ቲዝርርባት ንኣብነት፡- ኩዕሶ ንፃወት፤ አደየ/እማማ መጊኣ፤ ኣያ/አባባ ከይዱ
- ህፃናት እንትዛረቡ ዝሕፃናት-ሕፃናትቦም ደጊሞምን ኣስፊሖምን ምዝራብ ንኣብነት፡- ህፃናት ድሙ እንትብሉ ትክክል! ሪክኖ/ኸ ዶ ዓብዪ ድሙ ዓብዪ እዩ ሓቀይ ዶ? ብማለትን ካልኣት መጠናኸሕፃናት-ቲ ሓሳባት ብምሃብ ምስፋሕ፤
- ቀለል-ቲ ዛንታታት ምዝንታው፤
- ብዝተኸኸለ መጠን በቢ መዓልቲ ምንባብ፤ ካብ መፅሄት፤ ካብ ጋዜጣን ካብ መፃሕፍትን ዛንታታት እናደለኻ ምዝንታው
- ኣብ ዘንብብሎም ዛንታ ዝርከቡ ስእልታት ክርእዩ ብምግባር ዝተፈላለዩ ሕቶታት ንህፃናት ምሕታት፤ ህፃናት ምላሽ ዘይክህቡ ይኸኸሉ እዮም፡፡ ኩይኑ ግና እዚ ተግባር ደጋጊሞም እንትትግብርዎ ህፃናት ዘይተሓሰበ ኣደናቂ ክምልሱ ይኸኸሉ እዮም፡፡

ካብ ክልተ ክሳብ ሰለስተ ዓመት ዘለዉ ህፃናት

- ህፃናት ዝዛረብዎም ዘረባታት ኣስፍሖና ብምዝራብ ክነውግዎም ከምንደሊ ክእዩ ምግባ፤
- ዝሓትዎ ነገር ብግልፂ ክዛቡ ምብርትታዕ፤
- ዝተፈላለዩ ሓድሽቲ ቃላትን ምሉእ ሓሳባትን ብምጥቃም ፍልጠት ቃለት ህፃናት ክውስኽ ምግባር
- ሽም ኣባላት ስድራ፤ ሶታ፤ እንስሳ ዘቤት ምልላይ፡፡ ብተወሳኺ እዉን ኣብ ምሉእ ሓሳብ ውሽጢ ብምእታው ብዝበለፀ ክብንዘቡ ምግባር፤
- ዝተፈላለዩ ናውትታት፤ ፎቶግራፋት ስድራ ኣብ ሓደ ብምቕማጥ ህፃናት ብስሞም እነፀውዑ ክርእዩ ምግባር፤
- እዉ ወይ ኣይከውንን ዝብሉ ምላሻት ዝደልዩ ሕቶታት ምሕታት፤
- ዝተፈላለዩ መዝሙራት ክዝሙ ብምግባር ምምሃር፤
- ክንደየናይ ዝኣክል ከምተረድኡ ንምግምጋምን ንምምዕባልን ትክክል ዘይኮኑ ምሉእ ሓሳባት ብምቅራብ ትኸክል ድዩ ኢልካ ብምሕታት ምላሾም ከቕርቡ ምብርትታዕ፤ ንኣብነት፡- ንሰኽን ወላዲት ህፃን እናሃለኸን « ኣነ ኣቦኻ እዩ፡፡ ኣይኩነን ድዩ?» ኢልካ ምሕታት፡፡ እቲ ህፃን «ኣይኩነን» ክብል

ይኸእል። እሞ ኣነ ታይካ/ኪ እየ? ወዘተ ዝበሉ ሕቶታት ብተደጋጋሚ ብምሕታት ዓቕሚ ምርድኦም ምምዕባል።

ካብ ሰለስተ ክሳብ ኣርባዕተ ዓመት ዘለዉ ህፃናት

- ዝተፈላለዩ መዝሙራት (ኣሌ ሆይ ኣላሌ ሆይ፣ ኦሪ ኣምሳለን ካልኦትን) ፀወታታት ብምፅዋት ክእለት ዝርርብን ቋንቋ ምዕባይ፣
- ስእልታትን ናውትታትን-ብዓይነትን ሕብርን ክፈልዩ ምግባር፣ ንኣብነት፡- ለ ንስኽን ከልቢ፣ ድሙን መኪና እናበልክን ብዘረባ ወይ ስእሊ ብምርኣይ ፍሉይ ዝኾነ ኣየናይ ከምዝኾነን ንምንታይ ከምዝተፈለየ ክሳብ ምብርትታዕ፣
- መዓልታዊ ውዕሎኽን ብምዝራብ ህፃናት ብግዴኦም ውዕሎኦም ክዘራቡ ምብርትታዕ፣
- ዛንታ ከዘንትዉ፣ እንታይ እናሰርሑ ከምዝኾነ ክሳብ ምግባር፣
- ፀወታ መሲልካ ክፃወቱ ምብርትታዕ ንኣብነት፡- መርዓት መርዓት ወይ ገዛ ገዛ ብምፅዋት ቡን ምፍላሕ፣ ሓኪምን ሑሙምን ከዕይንኻ ምፅዋት፣ ዓይነት ምግብን ኣበሳሰላኡን ክፃወቱ ብፍላይ ድማ ዝተፈላለዩ ናውትታት ገዛ ተጠቒሞም ኣምሲሎም ክፃወቱ ምግባር፣

ካብ ኣርባዕተ ዓመት ንላዕሊ ዘለዉ ህፃናት

- ኣንፈታት የማነ ፀጋም፣ ቅድሚትን ድሕሪትን ምፍላይ ምኸኣሎም ሕቶታት ብምሕታት ምርግጋዕ፣ ንኣብነት፡- ፀጋማይ ኢድካ/ኪ ኣርእየኒ/ይኒ? ነቲ ሸሓነ ኣብ ቅድሚኻ/ኸ ግበር/ርዮ!
- ነገራ ብሕብሮም፣ ብቕርፃም ብመጠኖምን ክብደቶምን ክፈልዩ ሓቢርካ ምስራሕ፣
- ህፃናት እንትሳረቡ ብትኹረት ብምድማዕ፣ ብምዝራብ፣ ብምድናቕን ብምብርትታዕን ብዝበለፀ ክሳብ ምግባር፣ ከምኡውን ኩሉግዘ ናይ ደቅኹም ሕቶ ንምምላስ ድልየት ይሃልኹም።
- ፍልጠት ቃላት ደቅኹም ንምምዕባል ሓደሽቲ ቃላት የላልይዎም። ከምኡውን ኣብ ምሉእ ሓሳባት ብምጥቃም ፍትሒቶም ክርድኡ ምሕጋዝ፣
- ህፃናት ተንንፎታትን ዛንታታትን ክሳብ ዝተፈላለዩ ሕቶታት ምሕታት፣
- ቀለልትን ብቐሊሉ ክግመቱ ዘይኸእሉ ፍፃመታት ዛንታታት/ታኻት ብምዝራብ፣ ከምኡውን ኣብ መንጎ እቲ ዛንታ እንታይ ኩነት? ካብኡ ንድሓር

ከ እንታይ ይኸውን? ዝብሉ ዓይነታት ሕቶ ብምሕታት ብመልክዕ ተዋስኦ ክርእዩ ምብርታታዕ። ንኣብነት፡- ሓደ እዋን ቸቹ ዝብሃል ቁልፍ ነበረ። ቸቹ ንመተዓብይቱን መሓዝቱን ናፊቕዎም ስለዝነበረ ንኣዴኡ ኣፍቂዱ ናብኦም ከደ። ኣብ ገዛውቶም በዒሉ ማዕዖ ኣንኳሕኩሐ። ኣብ ውሽጢ ዘይፈልጦ ቀጠን ድምዒ «መን?» በለ። ቸቹ ደንጊፁ «ኣነ ቸቹ እየ።» በለ። ቸቹ እንታይ ዝኸውን ይመስለኩም ኢልካ ንህፃናት ምሕታት። ዝመስሎም ሓሳብ ከቕርቡ ዝተወሰነ ግዘ ምሃብን ምብርታታዕን።

- ንምንታይ፣ መን፣ እንታይ፣ ኣበይ፣ ከመይ ዝብሉ ዓይነት ሕቶታት ኩሉግዘ ብምሕታት ዐቕሚ ምምርማ ደቕኹም ምምዕባል፣
- መፃሕፍቲ ክርእዩ ብምግባር፣ ንዕድሚኦምን ደረጃኦምን ዝምጥኑ ምድላዋት ቴሌቭዥንን ክርእዩን ከዳምፁን ምግባር፣ ንኣብነት፡- ክፍለ ግዘ ህፃናት ከዳምፁ ምግባር። ካብ ዘዳመዕዎ ነገር ክንደየናይ ዝኣክል ከምተረድኡ ምሕታት፣

ዛንታ ምዝንታው/ምንባብ

እዋን ምይይጥ 3

ዝተመደበ ግዘ፡ (60 ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ካብዚ ንታሕቲ ዝቐቡ መበገሲ ሓሳባት ኣንብቡ፡፡ ከምኡውን ዝተብራህረሀ መረዳእታ ዝርከበሉ ክፋል ምይይጥ ተወሳኺ ሓሳብ ንመሳለጥቲ ዝብል ሓሳብ ኣብ መወዳእታ ብዝግባእ ኣንብብኡም፡፡

መሳለጥቲ ቅድሚ ምይይጥ ከንብብዎ ዝግባእ ጠቀሚ ነጥቢ

ህፃናት ከምኡውን ወለዲ ካብ ዛንታ፣ ካብ ታሪኽ፣ ካብ ግጥምን ካብ መዝሙርን ብዙሓት ነገራት ይምሃሩ፡፡

ዛንታ ንህፃናት ምዝንታው/ምዝራብ ትኩረት ህፃናት ንምስሓብ ልዑል ግደ ይገብር፡፡

ህፃናት ዛንታ ወይን ታሪኽ ምዝራብ ሓሰቦም ብሓደሽቲ መንገድታት ንምቕራክእታት ከማዕብሉ ይሕግዝ፡፡ ብተወሳኺ እዉን ኣብ ዘንታ ምዝንታው ቅደም ስዓበ ምኽንያትን ውዕኢትን ይምሃሩ፡፡ ዛንታታት ብቃል ክዝንተዉ ወይ ንህፃናት ካብዝተዳለዉ መፃሕፍቲ ክንበቡ ይኸእሉ፡፡ ኣቀራርባ ዛንታ ስእላውን ተዋስኣዊ ብዝኾነ መልክዑ፣ ከምኡውን ተውኔታዊ ክለማመዱ ይገብር፡፡ ስእላዊ መፃሕፍቲ ዛንታታት፣ ህፀናት እናገላበጡ ክራርእይዎ፣ ካብቲ ዝርኣይዎ ስእሊ ተደሪኾም ከዘንትዉ ምብርትታዕ፡፡

መርሃ ግብሪ ሕሉፍ ምይይጥ (ሓሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ሰለስተ ተሳተፍቲ ቀንደ ፍራ-ሓሳባት ሕሉፍ ምይይጥ ከቕርቡ ምግባር/ምሕታት፡፡

1. ኣብ ሕሉፍ ብዛዕባ እንታይ ተመያይጥና ነይርና?
2. ሕሉፍ ትምህርትና ኣብ ከባቢኹም ንዘለዉ ሰባት ኣካፊልኩም ዶ?

ዕላማ ምይይጥ፡- ድሕሪ እዚ ስልጠና ወለዲ

- ዝርርብ ወይ ዕብዩት ቋንቋ ህፃናት ንምድጋፍ ዛንታ ብምዝንታው/ብምንባብ ድጋፍ ይገብሩ፡፡
- ኣብዝተፈላለዩ ክል ዕድመ ዝርከቡ ህፃናት ዛንታ የዘንትውሎም፡፡

ተግባራዊ ልምምድ፡ ሓፈሻዊ ምይይጥ፣ ውድድር ዛንታ ምዝንታው (40 ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ፈለግ ክልተ ተሳተፍቲ ብምምራፅ ዝካየዱ ምይይጣት መዘክር ክትሕዙ ምዝራብ፡፡ ድሕሪ ምይይጥ ዋና ዋና ቁምነገራርት ንተሳተፍቲ እሕፅራር ኣቢሎም ከምዘቐቡ ምትሕስሳብ፡፡

ሕቶ፡ ዛንታ ንህፃናት ምዝንታው፣ መዝሙር ምምሃር፣ መፃሕፍቲ ምንባብ ዘለዎ ረብሓ እንታይ እዩ? (እንተኳሉ ሰለስተ ተሳተፍቲ ምላሽ ክህቡ ይገበር)

ቀደሚኦም ተሳተፊቲ ኮፍ ብዝበልሉ ኣንፈት ብዮማን፣ ብፀጋምን ብምፍላይ ኣብ ሰለስተ ጉጅለ ክጉጅሉ ምግባር፣ ንህፃናት ዝምጥን ዛንታ ብምዝንታው ውድድር ከካይዱ ከምዘለዎም ብምዝራብ ሕድሕድ ጉጅለ ስራርሖቶም ኣብ ውሽጢ ሓሙሽተ ደቂቃ ክዛዝሙ ምግላፅ፡፡

እቶም ዛንታታት ወይ ታሪኻት ሕብተሰብ ካብ ዝፈልጦም ስነታላትን ትውፊታትን ወይእውን ካብ መፃሕፍቲ ክወስዱ ከምዝኽእሉ ምዝርብ፡፡

ንውድድር ዝኸውን ሓፀርቲ ዛንታታት ከዳልዉ ምዝራብ፡፡

1. ንህፃናት ዝምጥኑ ብዙሕ ዛንታታት/ታሪኻት ዘቐረበ ጉጅለ ተፃዋቲ ስለዝኸውን ዝቐረቡ ዛንታታት ሕድሕድ ጉጅለ ብትኽክል መዘክራር ክትሕዙ ምግላፅ፡፡
2. ነቲ ውድድር ካብ የማን ናብ ፀጋም ክጅምር ምግባር፡፡
3. ካብ ሕድሕድ ጉጅለ ተወኪሉ ዛንታ ዘቐራርብ ተሳታፊ ካብ 3 ደቂቃ ንላዕሊ ከምዘይጥቀም ምግላፅ፡፡
4. ብዝተቐመጠ ሕገ ደንቢ መሰረት ዝዝንቶ ዛንታ ኣብ 3 ደቂቃ ክውዳእ ምግባር
5. ካብ ዝተቐመጠ ግዘ ንላዕሊ ክኸድ ንዝበለ ጠጠው ብምባል ካሊእ ኣባል እቲ ጉጅለ ክጅምር ምግባር፡፡
6. በዚ ከይዲ ብዙሓት ዛንታታት ንህፃናት ብዝምጥን መልክፀ ዘቐበ ጉጅለ ተፃዋቲ ይኸውን፡፡

ዝተመፀ ክልት ዳያኑ/ፀሓፍቲ ዛንታ ንህፃናት ዝህቦ ረብሓ ብምግላፅ ውፅኢት እቲ ውድድር ምቕራብ ይግብኦም፡፡ ሕድሕድ ጉጅለ ዘቐረቦም በዝሒ ዛንታታት ክገልፁ ትፅቢት ይግበር፡፡

ድሕሪ ገለፃ ተሳተፍቲ ኣብ ዝቐረቡ ዛንታታት/ታሪኻት ሕቶን ሪኢቶን እንተልይዎም

ከቅርብ ምብርታታታ። ካብ ተሳተፍቲ ንዝቀረቡ ሕቶታትን ሪኢቶታትን መሰረት ብምግባር መጠቓለሊ ሓስብ ምሃብ የድሊ።

ተፍተሽ (ክለሳ)፡(ሓሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ንተፍተሽ ዝቐርቡ ሕቶታት ኣብ ውዕሎኦም እንታይ ከምተምሃሩ ንምግምጋም ዝቐርቡ እንበር ፈተና ዘይምኳኑ ወለዲ ክግለፀሎም ይግባእ። ስለዚ ካብ መንጎ ተሳተፍቲ ዛንታ ህፃናት ምዝንታው ዘለዎ ረብሓ ክገልፁ ምግባር የድሊ።

ቁልፍ መልእኽቲ (ሓሙሽተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

ቁልፍ መልእኽቲ የንብብሎም።

- ብወለዲ/መዕባይቲ ንህፃናት ዝዝረቡ ዛንታታት ወይ ታሪኻት ክእለት ቋንቋ ንምዕባይ ድጋፍ ይገብሩ።
- ህፃናት ኣብ ውሽጢ መፃሕፍቲ ዝርእይዎም ስእልታት ይሕጎሱ። ህፃናት ስእሊ ዘለዎ መፃሕፍቲ እንትርእዩ ዕሙቕ ዝበለ ግንዛብ ክህልዎም ይሕግዎም።
- ምንባብ መፃሕፍቲ ንህፃናትን ወለድን ክእለት ንባብ ንምዕባይ ልዑል ግደ ይህልዎም።
- ኩሉ ግዜ ንህፃናት መፃሕፍቲ ካብ ዘንብቡ ስድራ ቤት ዝመፅኡ ህፃናት ክእለት ምንባብም ብቕጡፍ ወይ ብቀሊሉ ይምዕብል።
- ኣዘውቲርካ ንህፃናት መፃሕፍቲ ምንባብ ዓቕሚ ቋንቋን ፍልጠት ቃላትን ንምምሕያሽ ይሕግዝ።
- በቢ መፃልቲ መፃሕፍቲ ምንባብ ምስ ህፃናት ፍልጠት ቃላትን ዓቕሚ ቋንቋ ህፃናትን ቀጥታዊ ረኽቢ ኣለዎ።
- ወለዲ ክእለትን ዝርርብን ደቆምንምዕባይ ዘድሊ ግዳፍን ክትትልን ክገብሩ ይግባእ።

መጠቻለሊ (አርባዕተ ደቂቃ)

መሳለጥቲ

አብዚ ምይይጥ ወለዲ ንህፃናት ዛንታ ብምዝንታው/ብምንባብ ክእለት ቋንቋ ንምዕባይ ከምዝሰርሑ ከምኡውን ዐቕሚ ፈጠራ ህፃናት ንምዕባይ ከምዝነቓቑ ምዝኻር ይግባእ። ካብዚ ብተወሳኺ ወለዲ ንህፃናት ዛንታ ከመይ ከምዝንብብሎም ብተግባር ምርኣይ ምኽኣሎም ምዝኻር። ብተወሳኺ እውን አብዚ ምይይጥ ወለዲ ክእለት ቋንቋ ህፃናት ንምዕባይ ዛንታ ምዝንታው/ምንባብ ዘለዎ ረብሓ ካብዚ ምይይጥ ከምዝረኽቡ ምዝኻር። ስለዝኾነ ድማ አብዚ ምይይጥ ዝረኽብዎ ፍልጠት አብ ገዝኦም ብምትግባር አብ ደቆም ዝርእይዎ ለውጥታት ብምዕዛብ አብ ዝቕፅል ፀብፃብ ከቕርቡ ምዝኻር የድሊ። ወለዲ ንደቆም ብተደጋጋሚ ዛንታታት ከዝንትውሎም/ከንብብሎም ከምዝግባእ ብደንቢ ምዝራብ የድሊ።

አብ መወዳእታ ተሳተፍቲ አብ መዓልታዊ ምይይጦም ንዝገበርዎ ተሳትፎ ምምስጋን የድሊ።

መዘክር መሳለጥቲ

መሳለጥቲ

ንምይይጥ ዝገበርዎ ምድላውን አብ እዋን ምይይጥ ጉልህ ኢሎም ዝወፅኡ ሓሳባት አብቲ ምዕራፍ ክካተቱ ወይ ክድገሙ ዝግብኦም ፍረ ሓሳባት መዝጊብካ ምትሓዝ። እዞም ፍረ ሓሳባት እዚ ሰነድ ንቕድሚት አብ ምምሕያሽ ልዑል ግደ ስለዘለዎም ትኹረት ሂብካ ምዕሓፍ የድሊ።

ንመሳለጥቲ ዝቐረበ ተወሳኺ ሓበሬታ ረብሓታት ምዝንታው ዛንታ/ምንባብ የማንብብ

- ዛንታ ምዝንታው/ምንባብ ወለድን ህፃናትን ብዙሓት ነገራት ክመሃሩ ዕድል ይህቦም እዩ። ኣብ ዝተፈላለዩ ዛንታታት መፃሕፍቲ ዛንታታት ዝርከቡ ስእልታትን ታሪኻትን ክእለት ፈጠራር ህፃናት የዕብይ።
- ዛንታ ምዝንታው/ምንባብ ንህፃናትን ወለድን ዘዘናግዕ ተግባር እዩ። ኣብ እዋን ትረኻ/ንባብ ድምፂ ምቅይይያር ከምኡውን ኢድካን ከፅኻን ምልውውጥን ምንቅስቓስን ይግባእ።
- ዛንታ ምዝንታው ትኩረት ህፃናት ንምዕባይ ልዑል ግደ ኣለዎ። ህፃናት ሓሳቦም ብሓደሻቲ ሓሳባት ንምቕራፅ /ንምስኣል ዘኸእሉ ክእለታት ከማዕብሉ ይሕግዝ። እቶም ዛንታታት ብቃል ኣፀብቑ ኣቢልካ ምዝንታው ይክኣል እዩ። ከምኡውን ካብ መፃሕፍቲ ምንባብ ይክኣል እዩ።
- ምንባብ ዝኸእሉ ህፃናት ንዕድመኦም ዝምጥኑ መፃሕፍቲ ህፃናት፣ ጋዜጣታት ከንብቡ ምብርትታዕን ዘንበብዎ ክዛረቡ ምግባር፣
- ናይ ስእሊ መፃሕፍቲ ምግንዛብ፣ ፈጠራኻ ምዕባይ፣ ርክብ ወለዲ/መዕበይቲ የጠናኸር፣ ከምኡውን ዓቕሚ ምግላፅ ሓሳብን ስምዒትን የማዕብል።
- ወለዲ/መዕበይቲ ምስ ህፃናት መፃሕፍቲ ምንባብ ንህፃናት መፃኢ ህይወቶም ዕብቅ ዕብየት ክህልዎምን ፍቕሪ ንባብ ንምምዕባል ልዑል ግደ ይህልዎ።
- ወለዲ/መዕበይቲ ንህፃናት ኩልግዘ ዛንታ ዘንብቡ እነተኸይኖም ከምኡውን መፃሕፍቲ እናገዝኡ ኣብ ገዛ መፃሕፍቲ ህፃናት ዝራርከቡ እነተኸይኖም ንቀፃሊ ዝህልዎም ህይወትን ባህሊ ንባብን መሰረት ይኸኖም።
- ንዕብየትን ምዕባልን ቋንቋ ህፃናት፣ ፍልጠት ብዙሓት ቃላት ወለዲ ኩሉ ግዘ ዛንታ ምንባብ ን ምዝንታውን ተግራዊ ክገብሩ ይግባእ።

ብሓፈሻ ንህፃናት መፃሕፍቲ ንምንባብ ዝስዕቡ ጠቐምቲ ሓሳባት ኣለዉዎ።

1. ቅድመ ንባብ ህፃናት (ንፊደላት ምፍላይ፣ ካብ ፀጋም ናብ የማን ፣ ካብ ላዕሊ ናብ ታሕቲ ምንባብ) ን መፃሕፍቲ ምፍላይ (ሸፋን ቅድሚትን ድሕሪትን መፃሕፍቲ ምፍላጥ፣ ርእሲ መፃሕፍቲ ምፍላይ፣ ወዘተ) ክእለት የማዕብሉ።
2. ዓቕሚ ክእለት ምርዳእ ህፃናት ምዕባይ (ኣብቲ ዛንታ ዝርከቡ ገፀ ባህርያት ስሚዒቶምን ዋና ቁምነገርን ይርድኡ።)

3. ብሓባር ናይ ምንባብ ባህሊ የማዕብሉ። ርክብ እዉን የጠናኸር።

4. ክእለት ዝተፈላለዩ ቋንቋ የማዕብሉ።